

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 17 januari 2017 met nummer RvVb/A/1617/0485
in de zaak met rolnummer 1415/0261/A/6/0246

Verzoekende partij	de heer Alfons DRILLIEUX vertegenwoordigd door advocaat Gerald KINDERMANS met woonplaatskeuze op het kantoor te 3870 Heers, Steenweg 161
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van LIMBURG vertegenwoordigd door de heer Tom LOOSE

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 26 december 2014 de gedeeltelijke vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 6 november 2014.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Sint-Truiden van 18 juli 2014 gedeeltelijk ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het regulariseren van het kappen van hoogstambomen en het heraanplanten van laagstambomen op het terreingedeelte gelegen binnen de contouren van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Groene Waarden' en een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het regulariseren van het kappen van hoogstambomen en het heraanplanten van laagstambomen op het terreingedeelte dat niet gelegen is in het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Groene Waarden' op het perceel gelegen te 3800 Sint-Truiden, Leeuwerweg, met als kadastrale omschrijving afdeling 5, sectie B, nummer 159.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

Met een beschikking van 21 oktober 2016 wordt de behandeling van de zaak, die initieel was toegewezen aan de eerste kamer, toegewezen aan de zesde kamer.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 22 november 2016.

Advocaat Gerald KINDERMANS voert het woord voor de verzoekende partij. De heer Tom LOOSE voert het woord voor de verwerende partij.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De verzoekende partij dient op 2 april 2014 bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Sint-Truiden een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “het kappen van 216 hoogstam kersenbomen + heraanplanting van laagstam perenbomen” op het perceel gelegen te 3803 Sint-Truiden, Leeuwerweg, met als kadastrale omschrijving afdeling 5, sectie B, nummer 159.

Het perceel ligt volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘St. Truiden-Tongeren’, vastgesteld met koninklijk besluit van 5 april 1977, in agrarisch gebied.

Het perceel ligt ook deels binnen de grenzen van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Groene Waarden’, goedgekeurd op 14 september 2006, in een agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden (artikel 6.1) en in een zone voor holle weg (artikel 6.4).

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 7 april 2014 tot 7 mei 2014, wordt één bezwaarschrift ingediend.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling adviseert op 4 april 2014 gunstig:

“ ...

In antwoord op boven vermeld schrijven, heb ik de eer U mede te delen dat uit landbouwkundig oogpunt een gunstig advies kan gegeven worden.

Het betreffende perceel situeert zich volledig binnen agrarisch gebied en is in beroepsmatig gebruik bij het volwaardig fruitteeltbedrijf van de aanvrager. Reeds in 2007 werd voor de kapping van deze door Little Cherry virus aangetaste boomgaard een gunstig advies verstrekt. Het terug aanplanten van kersenbomen kon leiden tot een herbesmetting door het virus. Het perceel is sinds 2010 volledig beplant met laagstammige perenplantage. Deze teelt is bovendien bedrijfseconomisch zinvoller binnen de bedrijfsvoering van de aanvrager. Deze aanvraag valt onder de vrijheid aan teeltkeuze (federale wetgeving) en kan feitelijk niet worden betwist. Dit soort landbouwwerken is m.i. dan ook niet onderworpen aan een stedenbouwkundige vergunning.

...”

Het college van burgemeester en schepenen adviseert op 11 juni 2014 ongunstig:

“ ...

STEDENBOUWKUNDIGE BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG:

...

Overwegende dat het goed ligt in het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Groene Waarden, goedgekeurd bij besluit van de deputatie van 14-09-2006, in de zones: art. 6.1. agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden en art. 6.4. zone voor holle weg bepalingen van het plan dat van toepassing is op de aanvraag

- Hoogstamboomgaarden mogen enkel mogen gekapt worden bij objectieve kapnood zoals bv ziektes als het Little Cherry Virus, op voorwaarde dat met de heraanplant een dichtheid van minstens 1 hoogstammige fruitboom per 170 m² wordt gerealiseerd.
- Verbod op de aanplant van laagstam fruitplantages.
- De aanleg van een greppel van minimum 0.5m breed en minimum 0.3m diep op de buitenste rand van de bufferstrook langsheen de holle weg, een greppel die bij eventuele afwatering in een gracht in de holle weg pas stroomafwaarts van de holle weg op deze gracht aantakt is verplicht.

overeenstemming met dit plan

Overwegende dat de aanvraag hiermee niet in overeenstemming is;

afwijkings- en uitzonderingsbepalingen

De vergunningverlenende overheid kan, op gemotiveerd verzoek van de aanvrager en na een openbaar onderzoek, beperkte afwijkingen toestaan van de voorschriften van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, van een bijzonder plan van aanleg of een vergunde verkaveling, enkel voor de perceelsafmetingen, de afmetingen en de plaatsing van de bouwwerken en de gebruikte materialen. Geen afwijkingen inzake bestemming mogen worden toegestaan. De afwijking mag evenmin leiden tot een toename van de maximaal mogelijke vloerterreinindex, en evenmin mag afgeweken worden van het aantal bouwlagen. (artikel 111bis van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd januari 2004);

Het betreft een afwijking van bestemming — hierop zijn geen afwijkingsmogelijkheden voorzien.

...

BESCHRIJVING VAN DE BOUWPLAATS, DE OMGEVING EN DE AANVRAAG:

Overwegende dat de aanvraag het regulariseren van 216 kersenbomen omvat en de aanplant van een laagstam perenplantage. Dit gaat in tegen de uitdrukkelijke voorwaarden van de stedenbouwkundige vergunning van dd. 02-02-2008:

- Heraanplant van hoogstam bomen ten laatste binnen de 5 jaar na het verlenen van de vergunning (dit wil zeggen tegen uiterlijk 02-02-2013);
- De aanleg van een greppel van minimum 0.5m breed en minimum 0.3m diep op de buitenste rand van de bufferstrook langsheen de holle weg, een greppel die bij eventuele afwatering in een gracht in de holle weg pas stroomafwaarts van de holle weg op deze gracht aantakt.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING:

De aanvrager verwijst om zijn dossier te staven naar het schrijven van de heer Schaetsen van PC Fruit, waarin aangegeven wordt dat omwille van het Little Cherry Virus het geen optie is om, minstens voor enkele jaren, terug hoog- of laagstam kersenbomen aan te planten. "Andere laag- of hoogstammige bomen mogen wel geplant worden zoals appel, peer, pruim, ... maar geen kersen!"

Tevens word er door de heer Schaetsen aangegeven dat hoogstamboomgaarden niet meer economisch rendabel zijn. De stad is hiervan op de hoogte en heeft daarom bij de invoering van het RUP groene waarden ook subsidies toegekend voor het aanplanten of onderhouden van hoogstamboomgaarden. Voor het aanplanten van hoogstam fruitbomen kan men subsidies krijgen van 25 EUR of 12,50 EUR per aangeplante boom. De helft van het perceel zoals aangegeven op bijgevoegd plan is gelegen in het RUP en bijgevolg ook subsidie-gerechtigd.

Er wordt door de aanvrager ook verwezen naar het schrijven van de adviseur tuinbouw van de Boerenbond, de heer Luc Vanoirbeek.

Dit schrijven verwijst eveneens naar het Little Cherry Virus en legt het niet professioneel onderhouden van de boomgaard aan de basis voor de snelle verspreiding van het virus alsook van andere schadelijke insecten. Tevens geeft hij aan dat de heraanplant met kersen niet mogelijk is.

Als we het volledige dossier en de problematiek van het Little Cherry Virus nu bekijken stellen we vast dat de aanvrager tot 3 maal toe een vergunning heeft aangevraagd voor het rooien van hoogstam fruitbomen. Tot 3 maal toe werd deze vergunning ook verleend mits de heraanplant van nieuwe hoogstam bomen. De aanvrager heeft echter van in het begin geopteerd om laagstam aan te planten en dus geen uitvoering te geven aan de voorwaarden gekoppeld aan de vergunning. Dit is strijdig met de bepalingen van artikel 6.1.2. inrichting — verboden werken. Bovendien werd ook nooit beroep aangetekend tegen de voorwaarden van de vergunning.

Binnen het RUP Groene Waarden is het perceel voor de helft opgenomen als "agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden". In de voorschriften hiervan is duidelijk opgenomen dat hoogstamboomgaarden enkel mogen gekapt worden bij objectieve kapnood zoals bv ziektes als het Little Cherry Virus, op voorwaarde dat met de heraanplant een dichtheid van minstens 1 hoogstammige fruitboom per 170 m² wordt gerealiseerd.

Concreet betekend dit dat er een regularisatie voor het gedeelte van het perceel dat niet in het RUP gelegen is aanvaard kan worden, mits dat het gedeelte van het perceel dat wel gelegen is in het RUP Groene Waarde wordt de her aangeplant met een dichtheid van minstens 1 hoogstammige fruitboom per 170 m². Op advies van de instanties PC Fruit en de Boerenbond mogen deze hoogstamfruitbomen geen kersen zijn, maar dus wel degelijk ongeveer 128 hoogstammige fruitbomen zoals appel, peer, pruim,... cfr. advies PC fruit.

Er kan overwogen worden door de aanvrager om in te gaan op de subsidie mogelijkheid horende bij het RUP Groene Waarden zodat het economisch rendabeler wordt voor de aanvrager.

Overwegende dat de voorgeschreven procedure van het openbaar onderzoek werd gevolgd; dat er één bezwaarschrift werd ingediend;

Overwegende dat het college op 16-05-2014 ter zake heeft beraadslaagd en het bezwaar ontvankelijk doch niet gegrond verklaard:

- Er wordt een nieuwe vergunning aangevraagd met een nieuwe argumentatie. Of er al dan niet een PV is opgesteld doet in de beoordeling van het dossier niet ter zake.*

Gelet op het gunstig advies van departement Landbouw en Visserij:

...

Gelet op het stilzwijgend gunstig advies van agentschap Natuur en Bos

Concluderend dient gesteld dat het voorstel niet voldoet aan de bepalingen van het RUP inzake bestemming en hiervan niet afgeweken kan worden. De aangebrachte argumentatie maakt duidelijk dat bij de heraanplant beter gekozen wordt voor een andere variëteit dan kers (andere hoogstambomen).

ALGEMENE CONCLUSIE

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag niet in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen inzake ruimtelijke ordening.

Het voorgestelde ontwerp is niet bestaanbaar met de goede plaatselijke ordening en past niet in zijn onmiddellijke omgeving.

Voorstel van beslissing: met ongunstig advies naar Ruimte Vlaanderen

...

BESCHIKKEND GEDEELTE

Beslissing schepencollege/voorstel:

Het schepencollege gaat akkoord met de algemene conclusie van de stedenbouwkundige ambtenaar van de stad Sint-Truiden.

...

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 30 juni 2014 ongunstig. Hij sluit zich aan bij de planologische en ruimtelijke motivering van de aanvraag, zoals opgebouwd door het college van burgemeester en schepenen op 6 juni 2014.

Het college van burgemeester en schepenen weigert op 18 juli 2014 een stedenbouwkundige vergunning aan de verzoekende partij op grond van het advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar.

Tegen deze beslissing tekent de verzoekende partij op 28 augustus 2014 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 9 oktober 2014 om dit beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 14 oktober 2014 willigt de verwerende partij het beroep op 6 november 2014 gedeeltelijk in. Zij weigert een stedenbouwkundige vergunning voor het regulariseren van het kappen van hoogstambomen en het heraanplanten van laagstambomen op het terreingedeelte gelegen binnen de contouren van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Groene Waarden' en verleent een stedenbouwkundige vergunning voor het regulariseren van het kappen van hoogstambomen en het heraanplanten van laagstambomen op het terreingedeelte dat niet gelegen is binnen de contouren van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Groene Waarden', waarbij in de bestreden beslissing wordt verduidelijkt *"dat dit terreingedeelte aansluit op de landelijke woonzone; dat in het westen het terrein begrensd wordt door de percelen 160w, 158g en 158f, in het noorden en het zuiden door de aanpalende wegen en in het oosten door de grens van het GRUP 'Groene Waarden'; dat deze laatste grens gelegen is op 70 meter evenwijdig aan de perceelsgrens van het terrein met de percelen 160w, 158g en 158f"*.

De verwerende partij beslist:

"...

Overwegende dat overeenkomstig artikel 4.3.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) een vergunning geweigerd wordt indien het aangevraagde onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening;

Overwegende dat het perceel deels gelegen is in het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Groene Waarden', goedgekeurd bij besluit van deputatie d.d. 14 september 2006 (B.S. 27/10/2006), meer specifiek in de zone 'agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden' (artikel 6.1);

Overwegende dat de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) onder artikel 4.4.1 bepaalt :

...

Overwegende dat het voorliggend terrein beplant is met laagstam perenbomen;

Overwegende dat in het verleden volgende stedenbouwkundige vergunningen werden verleend voor het terrein:

- het kappen van 15 hoogstam kersenbomen, vergund dd. 03 januari 2003;*
- het kappen van 75 hoogstam kersenbomen, vergund dd. 22 juni 2007;*
- het rooien van hoogstam kersenbomen, vergund dd. 01 februari 2008;*

dat de vergunningen onder meer verleend werden met als voorwaarde dat nieuwe hoogstam fruitbomen worden geplant binnen een gestelde termijn;

Overwegende dat in 2009 en 2013 een proces-verbaal opgemaakt werd voor het vellen van hoogstammige bomen en het niet naleven van de verplichte terug aanplant;

dat het proces-verbaal van 19 maart 2013 tevens vermeldt dat er geen greppel werd aangelegd conform de voorwaarden van de vergunning van 01 februari 2008;

Overwegende dat voorliggende aanvraag een regularisatie inhoudt van het kappen van 216 hoogstam kersenbomen en heraanplanten van laagstam perenbomen; dat in de rand is te vermelden dat op het inplantingsplan van de aanvraag slechts 165 bomen als 'te rooien bomen' is aangeduid;

Overwegende dat het college van burgemeester en schepenen een gunstig advies verleende voor het terreingedeelte gelegen buiten het GRUP 'Groene Waarden'; dat het gedeelte van het perceel dat wel gelegen is in het vermelde GRUP ongunstig geadviseerd is omdat het niet voldoet aan de bepalingen van het RUP;

dat de aanvraag volledig geweigerd werd op basis van het ongunstig advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar;

Overwegende dat het beroepschrift onder meer stelt dat:

- het volstrekt onjuist is dat verzoeker in eerste instantie geen hoogstamfruitbomen zou geplant hebben; dat de eerste en de tweede keer er wel degelijk opnieuw hoogstam werd aangeplant, die evenwel opnieuw besmet is geworden; dat het enkel bij de derde aanvraag is dat er geen hoogstam meer werd aangeplant;
- in de onmiddellijke omgeving vooral laagstambomen staan;
- de inhoud van de beschrijvende nota is in het beroepschrift opnieuw weergegeven teneinde alle argumenten aan te halen die door de verzoeker werden vooropgesteld bij het indienen van de aanvraag;

dat bij het beroepschrift nogmaals de bijlagen van de oorspronkelijke aanvraag zijn gevoegd zoals onder andere een schrijven van PC-fruit d.d. 4 juli 2013 en van een adviseur tuinbouw van de Boerenbond d.d. 19 november 2013; dat in hun schrijven de algemene problematiek en de te nemen maatregelen betreffende het Little Cherry Virus wordt toegelicht;

Overwegende dat vanuit landbouwkundig oogpunt de gevraagde werken economisch zijn verantwoord;

dat het advies van Duurzame Landbouwwontwikkeling gunstig is omdat een laagstammige perenplantage bedrijfseconomisch zinvoller is binnen de bedrijfsvoering van de aanvrager; dat tevens het advies stelt dat de aanvraag valt onder de vrijheid aan teeltkeuze (federale wetgeving) en feitelijk niet kan worden betwist;

Overwegende dat vanuit landschappelijk-ecologisch oogpunt de gevraagde kapping van 216 hoogstam kersenbomen en het her-aanplanten van laagstam perenbomen deels ongunstig wordt geadviseerd;

Overwegende dat de vervanging van de hoogstamboomgaard door een plantage van laagstambomen afbreuk doet aan de cultuurhistorische, ecologische- en voornamelijk landschappelijke beeldwaarde van de omgeving;

dat de voormalige hoogstamboomgaard deel uitmaakte van een groter geheel van beeldbepalende boomgaarden rond de kern (o.a. richting Tiensesteenweg);

dat het voorkomen van hoogstamboomgaarden rond de kernen inherent was aan Haspengouwse kerkdorpen;

dat aan de hand van luchtfoto's d.d. 1979-1990, 2007, 2013 te zien is dat de hoogstambomen op het voorliggend perceel en in de omgeving langzaam verdwijnen;

Overwegende dat het terreingedeelte dat gelegen is binnen het GRUP 'Groene Waarden' te behouden is als hoogstamboomgaard;

dat in artikel 6.1 van de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP onder andere het volgende wordt bepaald inzake hoogstambomen en hoogstamboomgaarden:

6.1.1. Bestemming

Het agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden is bestemd voor grondgebonden agrarisch gebruik dat door de aanwezigheid van hoogstamboomgaarden tegelijk ook landschappelijke en ecologische meerwaarde

biedt. De hoogstamboomgaard, als meest kenmerkende element van het Haspengouwse agrarische landschap wordt er in ge vrijwaard en vernieuwd; kleine landschapselementen als hagen, poelen, grachten brengen er samen met de hoogstambomen en de graslanden puntsgewijze ecologische waarden in het agrarisch landschap....

6.1.2 Inrichting

Verordenende bepalingen

...Voor (half)hoogstamboomgaarden en solitaire hoogstammige bomen wordt het kappen alleen bij objectieve kapnood toegelaten, namelijk wanneer het verder laten staan van de boom de veiligheid of gezondheid in het gedrang zou brengen, en op voorwaarde dat met de heraanplant een dichtheid van minstens 1 hoogstammige fruitboom per 170 m² wordt gerealiseerd; deze aanvragen worden in een omgevingsrapport dat ook de voorziene heraanplantingen en de timing hiervan aangeeft, gemotiveerd. Dit omgevingsrapport voldoet aan de richtlijnen van deel III van dit R.U.P.

Overwegende dat gelet op deze bindende voorschriften van het GRUP geconcludeerd moet worden dat het college van burgemeester en schepenen terecht tot de conclusie kwam dat een regularisatie voor het gedeelte van het perceel dat niet in het RUP gelegen is aanvaard kan worden;

dat het gedeelte van het perceel dat wel gelegen is in het RUP 'Groene Waarde' heraan geplant moet worden met een dichtheid van minstens 1 hoogstammige fruitboom per 170 m²;

Overwegende dat uit het schrijven van PC-fruit en de Boerenbond blijkt dat een heraanplant met hoogstam kersbomen niet mogelijk is omdat een nieuwe kersenaanplant hoogstwaarschijnlijk opnieuw wordt aangetast door het Little Cherry-virus;

dat een heraanplant met een andere variëteit van hoogstambomen (appel, peer,...) wel mogelijk is maar economisch onrendabel is;

Overwegende dat een afwijking van de bestemmingsvoorschriften overeenkomstig artikel 4.4.1 van VCRO niet kan worden toegestaan; dat binnen de contouren van het GRUP 'Groene Waarden' hoogstambomen moeten heraan geplant worden;

dat de aanvrager kan ingaan op de subsidie mogelijkheid horende bij het RUP 'Groene Waarden' zodat het economisch rendabeler wordt voor de aanvrager;

Overwegende dat het beroep gedeeltelijk wordt ingewilligd;

Overwegende dat het kappen van de hoogstambomen en het heraanplanten van laagstambomen op het terreingedeelte dat niet gelegen is in het GRUP 'Groene Waarden' wordt geregulariseerd; dat dit terreingedeelte aansluit op de landelijke woonzone; dat in het westen het terrein begrensd wordt door de percelen 160w, 158g en 158f, in het noorden en het zuiden door de aanpalende wegen én in het oosten door de grens van het GRUP 'Groene Waarden'; dat deze grens gelegen is op 70 meter evenwijdig aan de perceelsgrens van het terrein met de percelen 160w, 158g en 158f;

Overwegende dat de stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd voor het kappen van hoogstambomen en het heraanplanten van laagstambomen op het terreingedeelte gelegen binnen de contouren van GRUP 'Groene Waarden';

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid en het belang van de verzoekende partij

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. De verzoekende partij heeft belang bij de vordering. Er worden geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het voorwerp van het beroep en de bevoegdheid van de Raad

1.

De verzoekende partij verzoekt de Raad om de bestreden beslissing gedeeltelijk te vernietigen, meer bepaald *“in de mate dat de stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd, met name voor het kappen van hoogstambomen en het heraanplanten van laagstambomen op het terreingedeelte gelegen binnen de contouren van GRUP Groene Waarden”*.

De Raad onderzoekt ambtshalve de ontvankelijkheid van het beroep tot vernietiging in het licht van de mogelijke (on)splitsbaarheid van de aangevraagde stedenbouwkundige vergunning.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de vergunbaarheid van het kappen en heraanplanten van de bomen op het terreingedeelte binnen het plangebied van het GRUP ‘Groene Waarden’ volledig anders wordt beoordeeld dan de vergunbaarheid van het kappen en heraanplanten van de bomen op het terreingedeelte buiten het plangebied van het GRUP ‘Groene Waarden’. Beide beoordelingen staan duidelijk los van elkaar.

De verwerende partij weigert een stedenbouwkundige vergunning voor het regulariseren van het kappen en heraanplanten van de bomen op het terreingedeelte binnen het plangebied van het GRUP ‘Groene Waarden’, maar verleent een stedenbouwkundige vergunning voor de bomen gelegen op het terreingedeelte buiten het plangebied van het GRUP ‘Groene Waarden’. Daardoor heeft de verwerende partij zelf geoordeeld dat de aanvraag deelbaar is en dat het aangevochten gedeelte van de rest van de vergunning kan worden afgesplitst.

De verzoekende partij kan haar beroep dan ook op ontvankelijke wijze beperken tot de weigering voor het regulariseren van het kappen en heraanplanten van de bomen op het terreingedeelte binnen het plangebied van het GRUP ‘Groene Waarden’.

2.

Naast de vernietiging van de bestreden beslissing, verzoekt de verzoekende partij de Raad om *“te zeggen voor recht dat de deputatie dient over te gaan tot het afleveren van de aangevraagde vergunning”*.

Artikel 4.8.2 VCRO bepaalt dat de Raad bij wijze van arresten uitspraak doet over beroepen die worden ingesteld tot vernietiging van onder meer vergunningsbeslissing. Als de Raad een beslissing vernietigt, kan hij het bestuur dat de vernietigde beslissing nam, bevelen om een nieuwe beslissing te nemen binnen de termijn die hij bepaalt.

De Raad heeft als administratief rechtscollege dus enkel een vernietigingsbevoegdheid waarbij hij in eerste instantie een legaliteitstoets zal uitvoeren en zich niet in de plaats mag stellen van de verwerende partij om tot een beoordeling van de aanvraag over te gaan. Ook de aan de Raad toegekende marginale toetsing van de kennelijke onredelijkheid of onzorgvuldigheid van de genomen beslissing verleent aan de Raad niet de bevoegdheid om aan de verwerende partij een injunctie te geven om een positieve beslissing te nemen.

3.

Uit het voorgaande volgt dat het beroep ontvankelijk is in de mate dat de verzoekende partij de Raad verzoekt om de bestreden beslissing gedeeltelijk te vernietigen, meer bepaald voor het gedeelte van het aangevraagde dat werd geweigerd.

V. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN – ENIG MIDDEL

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij roept de schending in van artikel 4.4.1 VCRO, van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het materiële motiveringsbeginsel.

De verzoekende partij voert aan dat in de bestreden beslissing gesteld wordt dat de afwijking van de bestemmingsvoorschriften overeenkomstig artikel 4.4.1 van VCRO niet kan worden toegestaan en dat binnen de contouren van het GRUP ‘Groene Waarden’ hoogstambomen moeten heraangeplant worden, waarbij verwezen wordt naar de mogelijkheid om subsidies aan te vragen, zodat het economisch rendabeler wordt voor de verzoekende partij. De verwerende partij houdt daarbij echter absoluut geen rekening met de nochtans zeer duidelijke standpunten die zijn ingenomen door het proefcentrum Fruit en de Boerenbond, waarover diverse brieven zijn verstuurd en waarnaar verwezen werd in de bestreden beslissing.

Volgens de verzoekende partij wordt in de bestreden beslissing op een volstrekt onvoldoende wijze geargumenteed om welke reden het niet mogelijk zou zijn om de vergunning toe te staan en wordt ook niet geantwoord op de nochtans zeer duidelijke argumentatie die werd aangehaald met betrekking tot de technische onmogelijkheid om hoogstam kersbomen te planten, gelet op de aanwezigheid van het Little Cherry-virus.

De verzoekende partij licht toe dat het niet opgaat om (in de bestreden beslissing) te erkennen dat het heraanplanten van hoogstambomen economisch niet rendabel is en te verwijzen naar een subsidiemogelijkheid uit het GRUP ‘Groene Waarden’. Volgens de verzoekende partij is dit immers geen stedenbouwkundige beoordeling en hebben subsidies niets te maken met het al dan niet bekomen van een stedenbouwkundige vergunning. De verzoekende partij merkt bovendien op dat de stad Sint-Truiden nauwelijks of geen middelen voorziet voor het vergoeden van landbouwers of fruittelers die getroffen worden door beslissingen die een economisch gebruik van landbouwgronden onmogelijk maakt.

De verzoekende partij benadrukt vervolgens dat het om agrarisch gebied gaat, maar dat het door “dergelijke beslissingen” in de praktijk onmogelijk wordt gemaakt om beroepsmatig gebruik te maken van deze grond.

Zij wijst erop dat zij hoogstambomen heeft heraangeplant maar dat zij deze opnieuw heeft moeten rooien door aantasting met het Little Cherry-virus, waardoor zij enorme schade heeft geleden.

Volgens de verzoekende partij is het onmogelijk om hoogstambomen heraan te planten op het terrein en moet gebruik gemaakt kunnen worden van artikel 4.4.1 VCRO. Zij stelt dat het aanplanten van laagstambomen geen inbreuk is op de bestemming, de maximaal mogelijke vloerterreinindex of het aantal bouwlagen, die de enige uitzonderingen zijn die in artikel 4.4.1 VCRO worden vermeld.

De verzoekende partij meent dat er sprake is van een volstrekt onvoldoende motivering van de bestreden beslissing. Zij vervolgt met een theoretische uiteenzetting over de motiveringsplicht die op de verwerende partij rust.

2.

De verwerende partij merkt op dat de verzoekende partij niet betwist dat het gedeelte van de aanvraag waarvoor een regularisatievergunning werd geweigerd, gelegen is binnen de grenzen van het GRUP 'Groene Waarden', meer bepaald binnen het agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden.

Zij wijst erop dat artikel 6 van het GRUP de voorschriften voor de bestemming, de inrichting en het beheer van de verschillende bestemmingszones bevat. Meer bepaald bevat artikel 6.1 deze voorschriften voor de zone "agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden", zodat artikel 6.1 de toetssteen vormt voor de beoordeling van de planologische toelaatbaarheid van de aanvraag. Artikel 6.1 is in drie categorieën van voorschriften ingedeeld (bestemming, inrichting en beheer). Uit de titel en de inhoud van artikel 6.1.1 van het GRUP blijkt overduidelijk dat de hoogstambomen tot de wezenlijke bestemming van het agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstambomen behoren.

Volgens de verwerende partij blijkt uit de motivering van de bestreden beslissing duidelijk waarom zij de aangevraagde vergunning heeft geweigerd. Zij heeft verwezen naar de relevante bepalingen uit het GRUP om te bepalen dat de aanvraag in strijd is met de bestemming agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstambomen en dat de toepassing van artikel 4.4.1 VCRO geen afwijking op de bestemming toelaat. De verwerende partij ziet niet in wat zij nog meer had moeten vermelden.

De verzoekende partij zou er niet in slagen om de wettigheid van deze vaststellingen te weerleggen. De gevraagde afwijking heeft immers uitdrukkelijk betrekking op de bestemming. De verzoekende partij stelt louter het tegenovergestelde maar maakt haar stelling niet aannemelijk.

De kritiek van de verzoekende partij dat het om een aantal redenen niet mogelijk of aangewezen is om hoogstam kersbomen aan te planten en dat het bovendien economisch niet rendabel zou zijn om hoogstambomen aan te planten, is volgens de verwerende partij gelet op de legaliteitsbelemmering volkomen irrelevant.

De verwerende partij merkt op dat zij erop gewezen heeft dat het GRUP de mogelijkheid biedt om andere hoogstammige fruitbomen aan te planten dan kersbomen en dat een mogelijkheid tot subsidie bestaat.

3.

De verzoekende partij stelt in haar wederantwoordnota dat de verwerende partij nauwelijks ingaat op de grond van het probleem.

Het is volgens de verzoekende partij onjuist dat zij als hoofdargument het niet-rendabele karakter van de hoogstamaanplanting naar voor heeft geschoven. Zij heeft daarentegen aangetoond dat er een ernstig probleem is met de aantasting van deze hoogstam kersbomen door het Little Cherry-virus. Dit blijkt uit de documenten opgesteld door het proefcentrum Fruit en de Boerenbond die zijn bezorgd.

De verwerende partij gaat ook helemaal niet in op het gegeven dat bij de stad Sint-Truiden nauwelijks of geen middelen voorzien zijn voor het vergoeden van landbouwers of fruittelers die

getroffen worden door beslissingen die een economisch gebruik van landbouwgronden onmogelijk maakt.

De verzoekende partij herhaalt dat de bestreden beslissing kennelijk onredelijk is en niet afdoende gemotiveerd is. Zij benadrukt dat het proefcentrum Fruit uitdrukkelijk stelt dat waar er besmette hoogstambomen zijn in de directe omgeving, het ondenkbaar is om opnieuw kersenbomen aan te planten gezien deze binnen de kortste keren opnieuw besmet zouden geraken, dat de stad Sint-Truiden landbouwers verplicht om hun bomen te verwijderen wanneer er ook maar enigszins sprake is van het Little Cherry-virus en dat het virus nu reeds enorme financiële schade op vele kersenplantages veroorzaakt. Met al deze argumenten is volgens de verzoekende partij geen rekening gehouden.

Beoordeling door de Raad

1.

Uit artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, a) VCRO volgt dat een vergunning geweigerd moet worden indien de aanvraag in strijd is met de stedenbouwkundige voorschriften van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, tenzij er daarvan op geldige wijze is afgeweken.

Artikel 4.4.1, §1 VCRO bepaalt:

“In een vergunning kunnen, na een openbaar onderzoek, beperkte afwijkingen worden toegestaan op stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften met betrekking tot perceelsafmetingen, de afmetingen en de inplanting van constructies, de dakvorm en de gebruikte materialen.

Afwijkingen kunnen niet worden toegestaan voor wat betreft:

1° de bestemming;

2° de maximaal mogelijke vloerterreinindex

3° het aantal bouwlagen.”

Hieruit volgt dat in een stedenbouwkundige vergunning beperkte afwijkingen kunnen worden toegestaan op stedenbouwkundige voorschriften, op voorwaarde dat dit gebeurt na een openbaar onderzoek en voor zover de beperkte afwijkingen betrekking hebben op de perceelsafmetingen, de afmetingen en de inplanting van constructies, de dakvorm en de gebruikte materialen. Afwijkingen die betrekking hebben op de bestemming, de maximaal mogelijke vloerterreinindex en het aantal bouwlagen kunnen hoegenaamd niet worden toegestaan.

2.

Artikel 2.2.2, §1, eerste lid, 2° VCRO bepaalt dat een ruimtelijk uitvoeringsplan stedenbouwkundige voorschriften bevat inzake de bestemming, de inrichting en/of het beheer van het gebied.

In de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, wordt verduidelijkt dat "bestemming" voorschriften inhoudt over het al dan niet toegelaten zijn van bepaalde functies en activiteiten in een gebied, waarbij meerdere functies en activiteiten tegelijk kunnen toegelaten worden in een bepaald gebied. In diezelfde memorie van toelichting wordt uiteengezet dat "inrichting" voorschriften inhoudt over de "ordening" van een gebied waar bepaalde functies en activiteiten toegelaten zijn, en voorschriften over "morfologie en uitzicht (beeldwaarde)" van gebieden. Als voorbeelden van het aspect "ordening" worden genoemd: voorschriften over kavelgroottes, ontsluiting door wegeninfrastructuur, ecologische infrastructuur, buffering, bebouwingsvrij houden van bepaalde zones, ... Als voorbeelden van voorschriften in verband met de aspecten "morfologie en uitzicht (beeldwaarde)" worden genoemd: voorschriften over het al dan niet toegelaten zijn van bebouwing, over het type van bebouwing,

over reliëfwijziging, esthetische voorschriften in verband met bouwmaterialen, plaatsing van gebouwen, volumes, enzovoort (Parl.St. VI.Parl. 1998-1999, nr. 1332/1, 23).

Luidens artikel 2, 1° van het besluit van de Vlaamse regering van 11 april 2008 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, bevatten de voorschriften inzake de bestemming een opgave van hoofd-, neven en/of ondergeschikte bestemming(en) van het gebied, waarbij bepaald wordt welke activiteiten of maatschappelijke functies in een gebied zijn toegelaten en waaraan kan worden toegevoegd dat bepaalde activiteiten niet zijn toegelaten. De inrichtingsvoorschriften kunnen luidens artikel 2, 2° van datzelfde besluit bijvoorbeeld handelen over de beeldwaarde, de ontsluiting, het verzekeren van duurzaam ruimtegebruik, en het garanderen van goed nabuurschap met naastliggende gebieden.

Omwille van de zeer grote diversiteit en het gedetailleerd karakter van gemeentelijke uitvoeringsplannen ligt het voor de hand dat in die plannen het gebruik van specifieke voorschriften eigen aan het plan meer zal voorkomen (Parl.St. VI.Parl. 1998-1999, nr. 1332/1, 25).

3.

De verzoekende partij betwist niet dat het gedeelte van de aanvraag waarvoor een regularisatievergunning geweigerd wordt, gelegen is binnen de grenzen van het GRUP 'Groene Waarden', meer bepaald (en in hoofdzaak) binnen een agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden (artikel 6.1).

Zoals de verwerende partij terecht opmerkt, bevat artikel 6 de voorschriften voor bestemming, inrichting en beheer per bestemmingszone. Artikel 6.1 bevat de voorschriften voor het agrarische gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden. Artikel 6.1.1. 'Bestemming' luidt:

"Het agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden is bestemd voor grondgebonden agrarisch gebruik dat door de aanwezigheid van hoogstamboomgaarden tegelijk ook landschappelijke en ecologische meerwaarde biedt. De hoogstamboomgaard, als meest kenmerkende element van het Haspengouwse agrarische landschap wordt er in gevrijwaard en vernieuwd; kleine landschapselementen als hagen, poelen, grachten brengen er samen met de hoogstambomen en de graslanden puntsgewijze ecologische waarden in het agrarisch landschap. Alle handelingen en werken die overeenstemmen met de agrarische bestemming mogen worden uitgevoerd voor zover zij vereist zijn voor de exploitatie van het agrarisch gebied voor grondgebonden landbouw met hoogstamboomgaarden met streekeigen fruit, hooien graasweiden of hooilanden en voor zover zij de belevings- en/of schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen. Alle handelingen en werken voor natuurontwikkeling en natuurgericht beheer kunnen er worden toegelaten. Hiertoe wordt de oprichting van nieuwe bebouwing, met uitzondering van schuilhokken voor dieren, in dit gebied specifiek niet toegelaten.

Waardevolle cultuurhistorische en ecologische elementen, in het bijzonder de hagen en ander kleine landschapselementen, de (half)hoogstamboomgaarden, de kapelletjes, barrières en typerende inkompoorten, moeten worden behouden en vakkundig beheerd en onderhouden.

Het is verboden de grond te gebruiken op een wijze of voor doeleinden strijdig met de bestemming van agrarisch gebied. Hieronder wordt in ieder geval begrepen het gebruik van gronden als sport-, wedstrijd- of speelterrein, parkeerterrein, golfterrein, lig- of speelweide, dagcamping, als standplaats voor caravans, voor het testen van

motorvoertuigen, als oefenterrein voor het racen en crossen met motoren en bromfietsen, als parking (ook wanneer deze occasioneel is). Deze opsomming is niet beperkend.”

Uit de hierboven vermelde stedenbouwkundige voorschriften blijkt onbetwistbaar dat het agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden bestemd is voor een grondgebonden agrarisch gebruik dat gekenmerkt wordt door de aanwezigheid van hoogstamboomgaarden. Het “vrijwaren en vernieuwen” van de hoogstamboomgaarden behoort tot de bestemmingsvoorschriften van artikel 6.1.1, waarvan niet kan worden afgeweken gelet op artikel 4.4.1 VCRO. In tegenstelling tot wat de verzoekende partij meent, zijn deze voorschriften inzake hoogstamboomgaarden wel degelijk bestemmingsvoorschriften en dus geen loutere inrichtingsvoorschriften die regels stellen inzake de beeldwaarde van de functies en activiteiten in het agrarisch gebied.

De inrichtingsvoorschriften die zijn opgenomen in artikel 6.1.2, bevatten onder meer een verplichting om bij kappen van hoogstamboomgaarden over te gaan tot heraanplanting met een dichtheid van minstens één hoogstammige fruitboom per 170m². Tevens bevatten deze voorschriften een verbod tot aanplanting van laagstamfruitbomen of -plantages:

“verordenende bepalingen

...

Toelaatbare en toegelaten werken

...

Voor (half)hoogstamboomgaarden en solitaire hoogstammige bomen wordt het kappen alleen bij objectieve kapnood toegelaten, namelijk wanneer het verder laten staan van de boom de veiligheid of gezondheid in het gedrang zou brengen, en op voorwaarde dat met de heraanplant een dichtheid van minstens 1 hoogstammige fruitboom per 170 m² wordt gerealiseerd; deze aanvragen worden in een omgevingsrapport dat ook de voorziene heraanplantingen en de timing hiervan aangeeft, gemotiveerd. Dit omgevingsrapport voldoet aan de richtlijnen van deel III van dit R.U.P. Het kappen van laagstamfruitplantages is zonder meer toegelaten;

...

Verboden werken

...

- het aanplanten van laagstamfruitbomen of –plantages, behoudens experimenteel de aanplant van appellaagstamfruitbomen als tijdelijke opgroei samen met de nieuwe, vervangende hoogstamfruitbomen op een beperkt aantal percelen die door het stadsbestuur worden goedgekeurd, mits de laagstamfruitbomen voor het einde van het tiende jaar na de aanplant worden gerooid en mits motivering van de aanpak in een omgevingsrapport;

...”

In de bestreden beslissing verwijst de verwerende partij naar (onderdelen van) artikel 6.1 van het GRUP ‘Groene Waarden’ en stelt zij vast dat het betrokken perceelgedeelte te behouden is als hoogstamboomgaard en heraangeplant moet worden met een dichtheid van minstens één hoogstammige fruitboom per 170m².

Uit het voorgaande volgt dat de verwerende partij terecht oordeelde dat een afwijking van de bestemmingsvoorschriften met toepassing van artikel 4.4.1 VCRO niet kan worden toegestaan en dat binnen de grenzen van het GRUP hoogstambomen heraangeplant moeten worden.

Het argument van de verzoekende partij dat het om economische redenen dan wel omwille van het Little Cherry-virus onmogelijk is om hoogstambomen heraan te planten, kan niet tot een andere conclusie leiden.

De verwerende partij haalt in de bestreden beslissing het schrijven van proefcentrum Fruit en de Boerenbond aan waaruit blijkt dat een heraanplanting met hoogstam kersenbomen niet mogelijk is omdat een nieuwe kersenaanplant hoogstwaarschijnlijk opnieuw wordt aangetast door het Little Cherry-virus, en dat een heraanplanting met een andere variëteit van hoogstambomen (appel, peer...) wel mogelijk is maar economisch onrendabel. Tevens wijst de verwerende partij erop dat de verzoekende partij kan ingaan op de subsidiemogelijkheid horende bij het GRUP zodat het economisch rendabeler wordt.

De verzoekende partij stelt in haar verzoekschrift dat dit geen stedenbouwkundige beoordeling zou zijn en dat de stad Sint-Truiden nauwelijks of geen middelen voorziet voor het vergoeden van landbouwers of fruittelers die getroffen worden door beslissingen die een economisch gebruik van landbouwgronden onmogelijk maken. De Raad ziet echter niet in waarom de verwerende partij de verzoekende partij niet zou kunnen wijzen op een subsidiemogelijkheid die uitdrukkelijk in het GRUP is opgenomen aangezien de verzoekende partij zelf gewezen heeft op de lage rendabiliteit van hoogstambomen. Dat de stad Sint-Truiden daar nauwelijks of geen middelen zou voor voorzien, kan de verwerende partij niet verweten worden.

De verwerende partij kon niet anders dan een vergunning weigeren wegens de strijdigheid met de bestemmingsvoorschriften van het agrarisch gebied met landschappelijke waarde voor hoogstamboomgaarden. De motivering in de bestreden beslissing volstaat ter verantwoording van de weigering.

Het enig middel wordt verworpen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
2. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 17 januari 2017 door de zesde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de zesde kamer,

Nina HERRERIA-PASSAGE

Karin DE ROO